

بررسی اندیشه‌ها و آراء شهید مطهری و تأثیر آن در شکل‌گیری مبانی فکری انقلاب اسلامی و تجلیل از شخصیت کم‌نظیر ایشان هم مورد نیاز جوامع اسلامی و هم ادای بخشی از وظیفه حق‌شناسی نسبت به اندیشمندان و فرزندان انقلاب اسلامی است.

شهید مطهری نقش مؤثری بر جریان فکری اسلامی و شکل‌گیری نظامی اسلامی بر جای گذاشت و به صورت سنگری امن برای جوانان طالب وعلاقمند فکر اسلامی در حوزه‌ها و دانشگاه‌ها درآمد؛ تا بتوانند زیر سایه این تفکر عمیق و مستحکم دین خود را حفظ کنند و از آن دفاع کنند.

فکر اسلامی به ویژه پس از انقلاب اسلامی مورد چالش جدی قرار گرفته و این روند ادامه خواهد یافت. ما باید خود را آماده کنیم و با توجه به سرمایه‌های عظیم فکری و فرهنگی که در اختیار ماست، اگر از همه امکانات خوب استفاده کنیم، در این مصاف پیروز خواهیم شد.

خوشبختانه در حوزه‌های علمی و دانشگاه‌ها، فضلا، علما، دانشمندان و افراد صالح و شایسته از نظر علمی و فکری وجود دارند و باید حضور خود را در این میدان گسترش دهند و با امواج تبلیغاتی و شبهات جدید مقابله کنند و وظیفه خود را نسبت به اسلام ادا نمایند.

ما در حال حاضر بدیلی برای مجموعه کتاب‌های شهید مطهری نداریم؛ ولی نیازهای فکری روز به روز و نو به نو می‌شود و جریان ورود به چالش با افکار وارداتی و نقادی علمی و تفکیک صحیح از سقیم آن، از وظایف مهمی است که باید ادامه پیدا کند و ما در دهه‌های آینده به مطهری‌ها نیاز مبرم داریم.

حرف‌ها

ویژگی‌هایش شناخته‌ایم؟ به نظر می‌سد هنوز به ژرفای اندیشه امام به عنوان عصاره چهارده قرن معرفت اندوزی شیعه، کسی دست نیافته است. این می‌تواند به عنوان مقدمه‌ای عمیق، کلید راه نهضت نرم‌افزاری و

تولید علم باشد؛ آن هم در حوزه معرفت دینی.

شناخت حضرت روح الله برای انانی که می‌خواهند به تفکرات خود جلا ببخشند، می‌تواند سرفصلی بسیار چشمگیر باشد. حتی بزرگان دین و متفکران اندیشمند با شنآوری در افکار او می‌توانند دروازه‌های ناگشوده‌ای از تفکرات را فرا روی خود ببینند. اعتقاد حقیر بر این است علاوه بر تلاش متفکران و صاحبان اندیشه، هر فرد برای خودش نیز باید به دنبال تولید علم باشد، یعنی با درک خود به مرتبه‌ای برسد که مفاهیم هستی را درک کند و مسیر زندگی‌اش را شکل دهد. در این بین، جوانان که در ابتدای راه هستند، با پیوستن به این حرکت می‌توانند هم از بهره‌های جوانی خویش، در مسیر کمال استفاده نمایند و هم از خورشیدواره‌های بزرگی چون حضرت روح الله برای هدایت زندگی خویش به سمت منزل مقصود، مدد بجویند.

حضرت روح الله به عنوان روزآمدترین عالم دینی ما در عصر آهن و اهرم، به تمام زوایای زندگی امروزی بشر آگاه بوده و با انتخاب‌هایی که در سیره او به چشم می‌خورد، توانسته است، همواره بهترین را استفاده نماید. به نظر می‌رسد حضرت روح الله آن قدر برای ما در دسترس است که می‌توانیم گاهی با فکر کردن به او بسیاری از پاسخ‌های مبهم زندگی امروز را بیابیم. الحق این فرمایش مقام معظم رهبری در اصرار بر نهضت نرم‌افزاری برای آن است که انسان معاصر خود را در گیرودار فن‌آوری روز اسیر می‌بیند، بتواند به بهترین شکل از آن‌ها استفاده نماید و راه را برای آمیختگی حوزه‌های معرفتی با مسایل جاری زندگی‌های فردی هموار سازد.

خلاصه آنکه نهضت نرم‌افزاری و تولید فکر، یک حرکت از فرد به جامعه است و افراد باید از خود شروع نمایند تا در جامعه فراگیر شود. این مهم تحقق نمی‌یابد مگر با پیوستن به جریان شفافیتی که از چهارده نور پاک آغاز شده و امروز در نهاد انسان‌هایی تجلی یافته است که چون حضرت روح الله تمام تلاش خود را برای ملکوتی شدن بشریت انجام داده‌اند. حضرت روح الله یک تولیدکننده بزرگ فکر و علم بود و آغازگر نهضت عظیم نرم‌افزاری تشیع در عصر حاضر و ما می‌توانیم با او به پنجره‌های نورانی معرفت سفر کنیم.

یاعلی - سردبیر

مریم گلوردی

توصیه‌های یک پیر

علم و فکر، غذای روح است. گاهی انسان باید به همان اندازه که درباره معاش خود فکر می‌کند، درباره غذای روح خود نیز بیندیشد.

حضرت علی (علیه السلام) می‌فرماید: «چرا مردم اگر در شب تاریک، آن‌ها را بر سرفره‌ای بنشانند، تا چراغ را روشن نکنند دست به غذا دراز نمی‌کنند و اما اگر بر سر سرفره فکری بنشینند، هیچ در اندیشه نمی‌شوند که چراغ عقل را روشن کنند، تا با چشم بصیرت ببینند این غذای معنوی که وارد روحشان می‌شود، چه نوع غذایی است.»

غذاهای فکری نیز چون غذاهای جسمانی بعضی مفید و بعضی زیان‌آور است. تعلیماتی که آدمی فرا می‌گیرد و کتاب‌هایی که مطالعه می‌کند، از لحاظ اثر همه یکسان نیستند. تعلیمات دینی اگر به درستی آموخته شود، ارزش حیات و زندگی و هدف آن را در نظر انسان بالا می‌برد و نظام آفرینش را محبوب و دوست‌داشتنی می‌کند و آدمی را به سرنوشت خود و دیگران علاقمند می‌سازد. لذا به شما دوستان عزیز توصیه می‌نمایم که حتماً از کتاب‌ها و آثار استاد شهید مطهری استفاده نمایید.

بررسی راه‌های تداوم حرکت عمیق و اصیل شهید مطهری برای برآورده کردن نیازهای فکری جدید و ورود به عرصه چالش با افکار وارداتی و نقادی علمی این افکار، برای جامعه امروز، ضروری است.

همه می‌خواهند سری توی سرها داشته باشند؛ ژست‌های روشنفکری بگیرند؛ و خلاصه خودی عرضه کنند. حتماً بارها و بارها با خودتان فکر کرده‌اید که چگونه می‌توان به این همه دست یافت؟ راستش را بخواهید بنده هم گاهی از این ابتلائات را دارم؛ یعنی می‌خواهم حرف تازه بزنم یا به گفته امروزی‌ها «تولید فکر» کنم، اما حقیقت مطلب آن است که هنوز داشته‌های خودمان را حلاجی نکرده‌ایم که می‌خواهیم تولید فکر برویم. من به خودم نهیب می‌زنم که درست است نشریه‌ای داری و احساس می‌کنی با مخاطب چند دهه‌زاری طرف هستی، اما آیا تا به حال توانسته‌ای اندوخته‌های معرفتی و داشته‌های فکری خود را - که سنگ آن را به سینه می‌زنی - روکنی که رفته‌ای سراغ تولید فکر؟

راستش را بخواهید تولید فکر و نهضت نرم‌افزاری، ابزاری می‌خواهد و مقداتی که همه این‌ها به عهده متفکران و متکلمان است والحق که فضای معرفتی کشور ما از این دست آدم‌ها کم ندارد.

ابزار و مقدمات این حرکت هم خود بحث وسیعی را می‌طلبد که حقیر تنها در این نوشته به گوشه‌ای از آن اشاره می‌کنم و اعتقاد دارم همین پنجره آن قدر ژرف و وسیع است که موشکافی آن عمر چندصدساله می‌خواهد.

درگذر تاریخ فرهنگ تشیع، استوانه‌هایی حضور دارند که هرکدام چون اقیانوسی عمیق، معدن نهضت‌های نرم‌افزاری و مخزن تولید افکار ناب‌اند؛ این‌ها به واسطه انصاف به دریای بی‌کرانه آل الله در مقامی ایستاده‌اند که از سر انگشت اراده‌شان چشم‌های جوشان معرفت فوران می‌کند. علما، فلاسفه، حکما و دانشمندان دین و مکتب تشیع، همان کسانی هستند که امروز اگر ما بخواهیم به حرکتی نو در عرصه یافته‌های معرفتی دست یابیم، باید به سراغ آن‌ها برویم. از ابوعلی سینا و فارابی بگیریم، تا علامه مجلسی و شیخ طوسی و شیخ بهایی و ملاصدرا و حتی متفکرانی که ما امروز هم نفسی با آن‌ها را تجربه می‌کنیم. همه این شاخه‌های نورانی، بر تنه تنومند درختی رویداده‌اند که از سرچشمه جوشان کوثر «نبوی» و فئات‌های سیراب «علوی» نوشیده‌است و حال سر برآسمان می‌سایند.

با یک نگاه اجمالی به زندگی و آثار آن‌ها در می‌یابیم که وجوه نامشکوف این بزرگان از دانسته‌های ما پیرامون آن‌ها بسیار گسترده‌تر است. شاید برای تمام ما ویژگی‌های امام راحل به نحوی بازگو شده باشد و کم و بیش از آن بهره برده باشیم؛ اما آیا می‌توانیم ادعا کنیم امام را با تمام